

Розроблені методичні рекомендації «Ветеринарно-санітарна оцінка яловичини із застосуванням кількісного способу визначення загального вмісту пігментів у яловичині якості *NOR*- та *PSE*».

Література

1. Ahn-DU, Nam-KC, Du-M. Volatile production in irradiated normal, pale soft exudative (*PSE*) and dark firm dry (*DFD*) beef under different packaging and storage conditions. 2015. Vol. № 57, № 4. P. 419–426.
2. Krzysztoforski K., Kolczak T. Transaminase (*GOT* and *GPT*) activity in skeletal muscles of cattle, pigs and poultry (*PSE* and *DFD* quality). *Polish Journal of Food and Nutrition Science*. 2017. Vol. № 9, № 4. P. 69–72.
3. Berman N. G. Vergleiche postmortaler veränderungen der ultrastruktur in M. masseter und M. long dorsi bei schwein meat *PSE* fleisch. *Arch Experim. Veterinarmed*. 2015. № 29. P. 717–720.
4. Groegaert T., van Hoof J. Colour development in cured normal and *DFD*-porc boston shoulders. *35-th International Congress of Meat Science and Technology*. 2015. Vol. 5, № 2. P. 710–715.
6. Олійник Л. В. Ветеринарно-санітарний контроль харчових токсикоінфекцій. Київ, 2014. 200 с.

УДК 617.7:636.8

ВЛАСЕНКО Надія, здобувачка вищої освіти IV курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **СТЕПАНОВ Олександр**, канд. вет. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РІЗНИХ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ СУХОГО КЕРАТОКОН'ЮНКТИВІТУ У СОБАК

Розкриття механізмів етіопатогенезу і розробка комплексу ефективної діагностики і терапії захворювань органа зору у дрібних домашніх тварин становить одну з актуальних проблем ветеринарної медицини [1].

Одним з найпоширеніших захворювань органу зору у собак є сухий кератокон'юнктивіт, що супроводжується розвитком ксеротичних змін рогівки і кон'юнктиви. Ці зміни часто призводять до стійкого зниження зору і, в кінцевому підсумку, при несвоєчасному та некваліфікованому лікуванні – до повної його втрати [2].

Не зважаючи на наявні дослідження в даному напрямку, недостатньо вивченими залишаються питання клінічної картини, факторів ризику виникнення і розвитку сухого кератокон'юнктивіту, не розроблені ефективні методики комплексного лікування і діагностики з урахуванням ступеня важкості захворювання. У ветеринарній практиці відсутні функціональні тести для визначення сльозопродукції, що дозволяють проводити ранню діагностику і моніторинг сухого кератокон'юнктивіту собак [3].

Метою досліджень було вивчити клінічну картину, клінікоморфологічні і біохімічні показники крові при сухому кератокон'юнктивіті у собак та визначити ефективність різних методів лікування.

Методика досліджень. При дослідженні зони патологічного процесу використовували методи офтальмологічного обстеження:

1. Клінічні методи оцінки анатомічного стану органу зору включали зовнішній огляд повік, слізних органів, кон'юнктиви, очного яблука, рогівки, дослідження склери і рогівки методом бокового освітлення, дослідження рогівки за допомогою вітальних барвників.

2. Методи оцінки функціонального стану слізного апарату очей включали визначення показників загальної сльозопродукції (тест Шірмера), визначення стабільності прерогівкової слізної плівки (проба за Норних), оцінку функціонального стану сльозовивідних шляхів.

Додаткову інформацію про стан рогівки і склери отримували при використанні вітальних барвників. Забарвлення рогівки і кон'юнктиви 1% розчином флюоресцену натрію, проводили з метою визначити наявність поверхневих дефектів в епітеліальному шарі рогівки.

Функціональний стан слізного апарату ока оцінювали за результатами проби за Норну і тесту Шірмера. Загальну сльозопродукцію визначали при постановці функціональної проби за Шірмером за допомогою спеціалізованих тест-смужок з фільтрувального паперу фірми Dr. Mann Pharma. Функціональний стан сльозовивідних шляхів оцінювали за результатами кольорової слізної-носової проби за Весту.

На основі проведених досліджень нами були відібрані собаки з важкою та середньою формою сухого кератокон'юнктивіту. З них були сформовані дві дослідні групи по 15 тварин у кожній. Місцеве лікування тварин обох груп було однаковим і проводилося з використання очних лікарських антибактеріальних крапель, мазей, очних лікарських плівок та заміників сльози.

Тваринам II-ї дослідної групи окрім місцевого терапевтичного лікування застосовували хірургічне лікування.

Окклюзію слізних точок проводили шляхом накладання П-подібного шва під загальним знеболюванням з використанням седативних препаратів (ксилазин) та 5%-ного розчину тіопенталу натрію.

Результати. У результаті проведених досліджень встановлено, що сухий кератокон'юнктивіт собак клінічно проявляється рогівково-кон'юнктивальним ксерозом, що протікає на тлі гіпофункції слізних залоз і порушення стабільності прерогівкової слізної плівки. До клінічно обґрунтованих факторів ризику виникнення захворювання віднесені: видалення залози Гарднера або третьої повіки (14,5%), герпесвірусна офтальмоінфекція (23,3%).

З'ясовано, що тести Шірмера і Норну є найбільш інформативними методами оцінки функціонального стану слізного апарату.

В ході досліджу було доведено, що важкий ступінь сухого кератокон'юнктивіту характеризують наступні клініко-офтальмологічні зміни: зменшення або відсутність слізних менісків (98%), поява катарально-гнійних виділень (91,8%), прилипання кон'юнктиви до поверхні рогики і склери (93,9%), ксеротичні зміни епітелію рогики у межах відкритої очної щілини (98%) та зменшення показників функціональних тестів.

Біохімічний аналіз сироватки крові хворих собак виявив збільшення вмісту альбумінів ($34,8 \pm 1,3$ г/л, $p < 0,05$), підвищення рівня амілази (1422 ± 395 МО/л, $p < 0,05$), АСТ ($60,0 \pm 19,8$ МО/л, $p < 0,05$), прямого білірубину ($1 \pm 0,8$ мкмоль/л, $p < 0,05$), холестерину ($6,0 \pm 0,7$ ммоль/л, $p < 0,05$).

Встановлено, що застосування з метою лікування СКК собак антибактеріальних, стероїдних протизапальних засобів, сльозозамінників та циклоспору А, має ефективність 48% при 56,6% рецидивів.

Також доведено, що використання обтурації сльозовивідних шляхів собак з метою лікування сухого кератокон'юнктивіту важкого ступеня збільшує його ефективність до 86,6% за рахунок зменшення рецидивів до 19,4%.

Література

1. Barnett K.C., Sansom J., Heinrich C. Canine Ophthalmology. «Saunders», 2020. P. 13.
2. Maggs, D.J., Miller P.E., Ofri R. Veterinary Ophthalmology. «Saunders», 2018. P. 47.
3. Nelson J.D. Diagnosis of keratoconjunctivitis sicca. *Intern. Ophthalmol. Clin.* 2017. V. 34 (1). P. 37-56.

УДК 619:616.521.636.7

ГОРБАНЮК Олександра, здобувачка вищої освіти IV курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **СТЕПАНОВ Олександр**, канд. вет. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПОРІВНЯННЯ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ ЕКЗЕМИ У СОБАК

У зв'язку з підвищенням інтересу до розведення та утримання дрібних домашніх тварин, особливо у любителів і деяких служб, кількість їх останнім часом значно зросла [1]. З ростом поголів'я собак в особистому і службовому користуванні почастишали різні незаразні захворювання, з числа яких близько половини складають хірургічні хвороби. Особливе місце серед хірургічних захворювань займають хвороби шкіри, з числа яких найбільший відсоток становлять екзематозні ураження [2].

В роботах як вітчизняних, так і зарубіжних вчених наголошується, що фізіологічні, біохімічні та морфологічні особливості шкіри собак є